

Voorzitter: mevrouw Marij Cox.

11. Raadsvoorstel Roerdelta fase 2 en 3

De **voorzitter**: Dames en heren. Er zijn een aantal woordmeldingen die ik gewoon even langs zal lopen. Als eerste de heer Van Rey namens de LVR.

De heer **Van Rey**: Mevrouw de voorzitter, hartelijk dank. Allereerst zou ik aan u en de griffier willen vragen om de idiote brief van het college aan VolkerWessels van heden aan de agenda toe te voegen, zodat iedereen in Roermond van die brief kennis kan nemen. Ik heb de brief rond 6 uur gezien en ik moet zeggen dat ik zelden in mijn leven zo'n onbeleefde brief heb gelezen. Ik citeer uit de brief: "Daarmee passeert zij – dat is Roerdelta BV – de concerndirectie en ons college van B&W". Typisch dat eerst de concerndirectie wordt genoemd en dan het college, maar hierin komt precies naar voren wat de bestuursstijl van dit college is geworden. Het is een arrogantie die ik zelden heb gezien, maar die wel overeenkomt met ervaringen van ondernemers in Roermond die bang zijn om raadsleden te benaderen en/of op het Sprekersplein te komen, want dan krijgen ze straf. En nu moet ook de grote baas van VolkerWessels, meneer Langenhuizen, gestraft worden. In wat voor tijd leven wij hier? Gelukkig, zeg ik erbij, wenden vele instanties zich rechtstreeks tot de raad. De Stichting Ruimte, die zich vaker tot de raad wendt, heeft nog nooit een brief gekregen dat ze daarmee het college passeert. Ik zou daarom allereerst een reactie willen hebben van de wethouder. Is er een collegevoorstel over geweest, of hoe is dat gegaan? Ik weet niet of de wethouder het overleg met Roerdelta heeft bijgewoond, maar daarin hebben we daar ook vragen over gesteld. Wij vinden het jammer, want dit is een beschadiging van ondernemend Roermond. Nautilus heeft ook al zo'n kwaai brief gekregen. Ze hadden het jubileumboek aangeboden en dat hebben ze retour gekregen, omdat de brief die Nautilus had gestuurd het college niet aanstond. Het is een Calimerogedrag dat z'n weerga niet kent. Ik hou er nu maar over op. Het is heel goed dat er verkiezingen komen, waar dit arrogante bestuur de rekening gepresenteerd zal krijgen.

Voor ons liggen het raadsvoorstel en de raadsinformatiebrief. Ik heb de wethouder voor economische zaken en volkshuisvesting nog nooit zo actief gezien met foto's op Facebook. Van zaken waar negen jaar aan gewerkt is wordt nu ineens een plaatje geschoten. Het gebeurt vaker dat bestuurders aan het einde van hun bestuursperiode nog een sprintje trekken, terwijl in vele dossiers sprake was van een surplace, ook in dit dossier. De raadsinformatiebrief en het raadsvoorstel zijn, om de woorden van het college zelf te gebruiken, 'hatseflats' in elkaar gezet. Kijk maar naar de brief van Roerdelta BV over wat zojuist is besproken. Dat heeft gezorgd voor een boemerangeffect bij de ontwikkelaar. Kijk naar de reactie van Nautilus en kijk naar de reactie van Helenawerf. Kunt u zich nog herinneren wat wij hebben gezegd? "Als deze wethouder door gaat op de wijze zoals ze in het verleden heeft geopereerd, komt er niets van terecht in deze bestuursperiode." En kunt u zich nog herinneren wat wethouder Waajen zei bij haar aantreden in 2018? Ik citeer haar letterlijk: "Ik ga het anders doen. Ik ga het anders doen dan voormalig wethouder Fick-Moussaoui." En, voorzitter, dat is gebleken, want we zijn geen stap vooruit gekomen. Vorige week zei ze in de commissievergadering, bij het agendapunt 'orde van de vergadering': u als raad zit achter het stuur. Dat zei meneer Langenhuizen ook. Wat een kolder! We zitten niet achter het stuur, de wethouder zit achter het stuur. De raad vraagt meestal om extra gas te geven, maar dat wordt zelden gehonoreerd. De wethouder staat vaak op de rem met nota's, procesvoorstellen, visies, vergezichten et cetera. Natuurlijk bepalen wij de route dan in de raad met voorstellen en kunnen we op de inhoud bijsturen, en dat is gebeurd – althans getracht – met amendementen en wijzigingsvoorstellen. Ik kan het ook nog anders vertellen: de

laatste vier jaar zijn als verloren te beschouwen op het dossier van Roerdelta. De belastingbetalers, de inwoners van Roermond, zijn een miljoen armer geworden aan inhuur van externe projectleiders op dit project, terwijl er dringend behoefte is aan wonen op en nabij het water, zoals iedereen met ons eens zal zijn.

Er is veel te veel geld uitgegeven aan bureaus, totaal zonder resultaat. Tot nu toe hebben we alleen maar te maken gehad met nota's, praten, inhuren, uitstel, in de la laten liggen. Het raadsvoorstel is een brevet van onvermogen van het huidige stadsbestuur en ook de coalitiepartijen, want steeds hebben de coalitiefracties als lammetjes voorstellen van B&W bij Roerdelta gevolgd. De LVR-fractie heeft gevochten als een leeuw om met andere voorstellen te komen. Eventjes ter opfrissing van het geheugen: het programma van eisen in maart 2019 werd in de commissie afgeschoten. Dat was een unicum. Er kwam een nieuw voorstel, dat in 2019 is behandeld. De LVR heeft toen voorstellen gedaan die door de coalitie niet zijn overgenomen. Wij hebben toen ook tegen het voorstel voor het programma van eisen gestemd. Dan de grondexploitatie, in hetzelfde jaar: op 19 september aangenomen met 16 tegen 14 stemmen. En dan, voorzitter, het Leidend Kader. De LVR-fractie heeft daartegen gestemd. Onuitvoerbaar, dat is wel gebleken uit de brief van Roerdelta. Brug over de haven, onuitvoerbaar. Een wijk zonder auto's, onuitvoerbaar. Wij hebben vóór het Leidend Kader heel veel schriftelijke vragen gesteld, voor de mondelinge behandeling voorstellen gedaan, niets van overgenomen. Toen kwam de motie van de VVD om drie stedenbouwkundige bureaus uit te nodigen om plannen te maken. De LVR-fractie heeft tegen de motie gestemd. Wij zijn niet tegen drie stedenbouwkundige plannen, nee: we zijn tegen drie verschillende bureaus. Dat is ook wel gebleken, want het is natuurlijk ook niet opgevolgd. Er is één bureau met verschillende scenario's.

Wij hebben als LVR gevraagd: geef duidelijkheid aan Nautilus en Helenawerf voor hun voortbestaan. We werden weggehoond, maar het college kwam wel met miljoenen voor de Steelhaven. Zo zit het in elkaar in Roermond.

Voorzitter. Ik zei zojuist al dat wij tegen drie verschillende stedenbouwkundige bureaus waren. Wij gingen ervan uit, en dat staat ook in het programma van eisen, ik heb het hier voor me liggen, van 2019- Ik zal het schemaatje even laten zien: dit is niet het schemaatje van nu, maar het schemaatje uit 2019. Daar staat ook 'stedenbouwkundige schetsen'. Ik kom daar dadelijk nog wel eventjes op terug. Wij hebben in de brief gelezen dat KCAP die opdracht verstrekt heeft. Wij willen weten of de gemeente daarmee heeft ingestemd. Heeft de gemeente toegezegd dat dat bureau ook fase 3 zou doen? Ik vraag dan ook, wat we ook aan Roerdelta hebben gevraagd, om een historisch overzicht van alle besluitvormingsmomenten voor de raadsvergadering. De wethouder heeft het tot nu toe altijd afgewimpeld als wij vroegen om een overzichtje te maken, maar aangezien mevrouw Dolmans al heeft gevraagd om alles wat gezegd is letterlijk uit te werken, willen wij goed voorbereid zijn voor de raadsvergadering en ook dat hebben.

Even terzijde: Roerdelta BV was totaal verrast dat het college met 40 tijdelijke woningen is gekomen. Wij hebben, toen we dat hoorden, in de commissie gezegd: dat zal nooit lukken. Inmiddels weten we beter: het gaat niet door. En dat Roerdelta het niet wist, zegt genoeg over de verhoudingen tussen het stadsbestuur en Roerdelta BV. Misschien moeten we over dit stadsbestuur, zoals het college vandaag heeft gedaan, een kwaai brief naar de nieuwe commissaris van de Koning gaan sturen!

In Dagblad De Limburger van 26 januari lazen wij, en ik citeer: "Blijkbaar heeft de politiek in sessies achter gesloten deuren al geoordeeld dat de ideeën van de Amsterdamse landschaparchitect Steven Delva te hoog gegrepen zijn." Mijn vraag aan de coalitiefracties is of zij onderling, of in samenhang met BOW al goedkeuring hebben gegeven aan dit raadsvoorstel. Zo ja, dan zitten wij er voor Piet Snot bij. Maar omdat dat in ieder geval gesuggereerd werd, wil ik dat wel vragen. Hoe kan het tot dit raadsvoorstel hebben geleid, maar vooral ook tot een vertrouwensbreuk? Want zo kun je het toch wel zien. Dat is nog nooit vertoond.

Begin '21 werd door de wethouder verteld dat er geen externe projectleider meer zou komen, maar een interne projectleider. Dat heeft ze triomfantelijk verteld. Wederom is die toezegging door het college van B&W niet nagekomen? Er is weer een nieuwe externe projectleider en het

resultaat is blijkbare dat er nu een voorstel ligt dat kant noch wal raakt. Kan de wethouder toelichten waarom de toezegging niet is nagekomen en waar u het geld vandaan haalt, want in het verleden moesten er altijd aparte budgetten voor komen.

En dan komt er iets wat daarstraks ook aan de orde is geweest. Je vraagt je af wat er na vaststelling van het Leidend Kader in 2020 in '20-'21 op dit dossier is gebeurd. Volgens ons niet al te veel. In de brief van Roerdelta staat, en ik citeer uit de laatste alinea op pagina 2: "Het lijkt alsof na het op 14 mei 2020 vastgestelde Leidend Kader niets meer is gebeurd." Laat me daar een voorbeeld van noemen. Ik liet u al het voorstel zien op pagina 8 van het programma van eisen in 2019. Ik pak dan nu het schema van het raadsvoorstel dat vandaag voorligt. Daarin staat exact hetzelfde, behalve dat er de woordjes stadium 1, stadium 2, stadium 3 en stadium 4 bij staan én het verschuiven van het vaststellen van het stedenbouwkundig beeldkwaliteitsplan naar stadium 3. En dan staat er een toevoeging: 3 scenario's bij stedenbouwkundige schetsen. Maar schetsen (meervoud), dat stond er al, dus dat wisten we. Dat is nu gewoon een gezocht argument. Tweeënhalf jaar geleden is dat programma van eisen vastgesteld en wat nu voorligt is identiek. Wie kan mij dat uitleggen?

Als de wethouder heeft meegeluisterd met het gesprek met Roerdelta en zij zou nu eventjes hoffelijk 'ja' kunnen knikken, dan kan ik mijn vragen daaromtrent achterwege laten en één vraag stellen.

De **voorzitter**: De wethouder was inderdaad aanwezig bij dat overleg.

De heer **Van Rey**: Oké, dan laat ik die twaalf vragen nu achterwege en vraag ik haar of zij in algemene termen een reactie wil geven op wat daar is gezegd en met name wil ingaan op de opmerkingen die gemaakt zijn over de laatste vergaderingen van het planteam en de projectgroep.

Dan kom ik bij de risicoparagraaf in het raadsvoorstel. Het is eigenlijk geweldig als je die paragraaf leest: iedereen is een risico, behalve het college. De waterkering, de projectontwikkelaar, zelfs het Q-team en de raad worden genoemd. Het grootste risico is echter dit college van burgemeester en wethouders. Daarom hoop ik dat dat over zes weken anders zal zijn.

Het raadsvoorstel is zeer onduidelijk, het geeft precies aan wat we in juni 2019 hebben besproken en ik wacht de beantwoording in eerste termijn met belangstelling af.

De **voorzitter**: Dank u wel. GroenLinks, mevrouw Dolmans.

Mevrouw **Dolmans**: Dank u wel, voorzitter. Ik ben er gewoon een beetje stil van, kan ik u zeggen. Ik weet bijna niet eens meer waar ik moet beginnen met mijn woordvoering over dit dossier. Laat ik maar starten met de laatste vraag die door de heer Van Rey aan onze coalitiefracties is gesteld: of wij mogelijk achter gesloten deuren een overleg hebben gehad. Nee, dat hebben we niet. Onze fractie is net zo verrast over het raadsvoorstel dat nu voorligt als overige fracties. Ik moet zeggen dat de brieven die wij als raad vanaf 1 februari hebben ontvangen het er niet gemakkelijker op maken. We krijgen de stukken anderhalve week voor aanvang van de commissievergadering, op 1 februari volgt de brief van de projectontwikkelaar, op 2 februari 's middags krijgen we een brief van Helenawerf, vandaag nog een brief van Nautilus en eveneens vandaag, om half zes vanmiddag, de reactie van het college op de brief van de projectontwikkelaar. Voor een raadslid dat ook nog ergens anders werkt is het bijna niet meer bij te benen hoe je dit allemaal moet interpreteren. Zojuist is er ook nog de woordvoering van de projectleider bij gekomen naar aanleiding van de brief en dan zouden wij nu stante pede alle bagage moeten kunnen samenvatten! Dat maakt het erg ingewikkeld om dit dossier te kunnen volgen.

Laat ik beginnen bij wat we wel weten, en dat is het raadsvoorstel dat voorligt. Dat is het enige waarop we nu wellicht met goed fatsoen kunnen reageren. GroenLinks heeft daar één woord voor, en dat is: teleurstelling. Want het is natuurlijk niet mogelijk om scenario's te kiezen die überhaupt niet vallen onder dat Leidend Kader. En dan ga ik eens helemaal terug naar boven,

naar pagina 1 van het raadsvoorstel. Al bij de inleiding staat: “Het doorlopen van deze stappen betekent dat u in de tweede helft van dit jaar een stedenbouwkundige variant kunt vaststellen”, met daarbij tussen haakjes onderstreept: “vanaf nu noemen we dit scenario”. En dan volgen drie scenario's. Laat ik proberen in beeldspraak iets uit te leggen. Stel dat je gaat trouwen en je gaat voor je huwelijkspak naar een kledingmaker met de vraag: ik wil een mooi maatpak voor mijn trouwdag, en daar heb ik toch wel wat randvoorwaarden bij. En dan kom je daar en dan zegt hij: ik heb drie verschillende pakken voor u klaar liggen. Dan is het toch heel vreemd als je op je sokken en alleen je ondergoed naar buiten loopt! Dat is niet een van de scenario's die je voor je hebt als je denkt in een maatpak te gaan. Zo kijken we ook tegen deze drie scenario's aan. Er zitten gewoon twee scenario's bij die al niet voldoen aan het Leidend Kader, dus niet aan de afspraak die we gemaakt hebben om naar die kledingmaker te gaan: dit is mijn maatpak. Je kunt zeggen dat je gouden knopen wilt, of zilveren, maar toch geen blik aan mijn pak! Je wilt toch niet zeggen: ik ga op sokken naar buiten en ik doe daar mooie Adidas-slippers bij. Ze zijn trouwens mooi voor degenen die ze dragen, maar toch niet onder het maatpak zoals iemand dat bedacht heeft. Nee, dan ga je toch voor de mooie gelakte schoenen en dan kun je kijken of daar nog figuratie op staat of zo, maar je gaat niet op blote voeten of slippers naar buiten. Met deze scenario's lijkt het een beetje zo te zijn.

Scenario A: stedelijke gebiedsuitstraling met nauwelijks groen in de wijk. Als er iets in dat Leidend Kader staat, dan is het toch wel: groen in de wijk. Dan is het eigenlijk al een niet-scenario. Bij scenario B is sprake van beperkter groen in de wijk dan bij scenario C. Bij C is het veel groen in de wijk. Dan kun je eigenlijk alleen nog maar C kiezen, want groen valt al af. En dan parkeren op de landtong. Wij zijn absoluut tegen parkeren op de landtong. In het Leidend Kader werd een beeld geschetst waar wij allemaal als raad, op de partijen na die tegengestemd hebben, enthousiast over waren. Wij vonden dat een mooi plaatje voor de stad, voor het visitekaartje aan de Maas, en dat wordt nu uitgekleeft. We voelen ons dan eigenlijk een beetje bekocht, of laat ik het zo zeggen: teleurgesteld. Wij hebben ooit een motie vastgesteld om ..[0:23:06].. varianten, c.q. schetsen te kiezen. In ons ideaalplaatje waren dat drie stedenbouwkundigen. Dat was niet te betalen, niet haalbaar en dat zijn drie varianten geworden. Vooruit, daar hebben we dan in meegestemd. Maar als het dan is: twee kleden we uit, dan wordt dat in ieder geval niet gekozen, en die derde schuurt richting dat Leidend Kader, dan is wat dat overblijft, ja, gewoon een teleurstelling.

Nu wil ik nog eventjes teruggrijpen op de eerste drie kwartier, althans voor zover ik het kon bijhouden, want die hele woordenstroom maakte het onmogelijk om alles op te schrijven, vandaar dat ik ook het verzoek heb gedaan om het te laten uittikken. Er zijn haalbaarheidsstudies gedaan en die hebben aangetoond dat het Leidend Kader, drie varianten, drie haalbaarheidsstudies, financieel haalbaar is. Wanneer krijgen wij die drie haalbaarheidsstudies te zien en waarom liggen die niet ten grondslag aan het raadsvoorstel dat hier ter discussie staat? Hier wil ik het voor de eerste termijn even bij laten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het CDA, meneer Niessen.

De heer **Niessen**: Dank u wel, voorzitter. Om te beginnen met de vraag van de heer Van Rey of in de coalitie achter een deur een afspraak is gemaakt om het raadsvoorstel te steunen. Nee, heel zeker niet. Ik kan er wel bij zeggen dat het raadsvoorstel niets meer is dan een uitwerking van het beleid, van de kaders die de raad zelf heeft meegegeven. De raad heeft meegegeven drie varianten uit te werken, en dat ligt hier voor. Het is ook een procesvoorstel, dus ik vind het niet chic om er nu verder op in te gaan. De hamvraag is wel, en dat is in deze eerste termijn de enige vraag die ik wil stellen: wat is de specifieke reden dat de drie scenario's niet, geheel of gedeeltelijk, passen binnen de kaders van het Leidend Kader?

De **voorzitter**: Dank u wel. Demokraten Swalmen, meneer Tobben.

De heer **Tobben**: Dank u wel , voorzitter. Goh, wat een dynamische avond al vanaf 7 uur! Roerdelta, de schakel tussen stad en de Maas. Laat ik beginnen met in ieder geval één centrale vraag aan de portefeuillehouder. Wat is de visie van de wethouder op de vraag hoe het zo ver heeft kunnen komen?

De heer Niessen zei zich alleen te willen beperken tot het raadsvoorstel met scenario's, omdat alleen dat nu eenmaal voorligt. Ik begrijp dat wel, maar gezien de situatie die is ontstaan willen we ook graag antwoord op vragen over een aantal onderliggende zaken. De vraag met betrekking tot KCAP bijvoorbeeld. Ik weet niet of het al eerder is gevraagd, maar klopt het dat die opdracht niet verstrekt is en wat is daar de reden van?

De heer **Van Rey**: U bedoelt voor fase 3 hè?

De heer **Niessen**: Ja.

De heer **Van Rey**: Oké, want er ging ook nog een belangrijke vraag aan vooraf, namelijk of het voor fase 2 wel het geval was. Ik wil u niet graag corrigeren, maar ik vraag het voor de duidelijkheid, anders haken de kijkers af.

De heer **Niessen**: Fijn dat u er dan nog bent!

Maar stel nu dat er geen keuze gemaakt wordt voor deze scenario's, oftewel voor het raadsbesluit dat nu voorligt, wat betekent dat dan voor de voortgang van fase 2, maar ook van fase 3? We hebben gezegd dat we het aan elkaar willen koppelen, dat er integraliteit moet zijn tussen fase 2 en fase 3. Stel dat we nu niet kiezen voor deze drie scenario's, wat gebeurt er dan? De volgende vraag ligt in dezelfde lijn: stel, we kiezen er wel voor, wat is dan het verschil?

Iedereen heeft het hier over het Leidend Kader en het al dan niet passen van de scenario's binnen dat Leidend Kader. De vraag is: hoe kijkt u daartegen aan? Wat zijn voor u de voorgestelde scenario's ten opzichte van het Leidend Kader dat we met de raad bepaald hebben?

Over Helenawerf heeft volgens mij ook collega Zwijnenberg iets gevraagd. Wij hadden in ieder geval de vraag wat nu de huidige status is. In het voorstel hebben we gezien dat de huur automatisch verlengd wordt en afloopt per 1 mei 2022. Als er dan nog geen schop in de grond is, ontstaat er weer een nieuwe situatie.

Afsluitend nog een belangrijke vraag: hoe gaat u ervoor zorgen dat alles weer op één lijn terecht komt?

Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Meneer Zwijnenberg, VVD.

De heer **Zwijnenberg**: Voorzitter, hartelijk dank. Laat ik in navolging van collega Van Rey ook starten met de brief aan de Raad van Bestuur van VolkerWessels van vandaag. Als je die stap zet, moet de frustratie wel erg groot zijn, want je weet dat dan de koers heel ver uit elkaar komt te liggen en dat je er heel veel energie in zult moeten steken om ook weer de verbinding te gaan zoeken. Ik denk dat de brief ook iets zegt over onze bestuurscultuur – dat begrip valt wel vaker in commissie- of raadsvergaderingen – en de wijze waarop we de verbinding wensen te maken met onze omgeving. Kennelijk moet het zo zijn dat je eerst met ambtelijke medewerkers spreekt, maar ambtelijke medewerkers spreken namens of voor het college en als je uitgesproken bent met ambtelijke medewerkers, word je verwezen naar de concerndirectie, maar ook de concerndirectie spreekt namens of voor het college. Zelfs als je naar de individuele wethouder gaat, zeg ik tegen mevrouw Waajen, spreekt die wethouder volgens mij namens of voor het college. Maar hier wordt in ieder geval de aanbeveling gedaan om eerst richting het college te gaan, voordat je in de richting van de raad gaat. Alsof het een dossier uit duizenden is! Ik hoef, denk ik, niet toe te lichten wat het bijzondere karakter is van dit dossier. Juist vanwege het bij-

zondere karakter van dit dossier is het natuurlijk aangewezen dat de portefeuillehouder er bovenop zit, want je zult er ook bestuurlijke sturing aan moeten geven. Dat roept bij mij de vraag op – en die heb ik ook gesteld in de richting van Roerdelta BV – hoe vaak de portefeuillehouder in de voorbije anderhalf jaar heeft gesproken met Roerdelta en wat exact de laatste keer is geweest dat zij met Roerdelta heeft gesproken.

Voorzitter, dan kom ik bij de commissievergadering. Laat ik beginnen bij de raadsinformatiebrief, de vragen die de VVD-fractie hierover heeft gesteld en de antwoorden die wij recent van het college hebben ontvangen. De verzuiming van mevrouw Dolmans – laat ik dat ook meteen maar zeggen – kan ik heel goed begrijpen, want het is wel ontzettend veel informatie die op je af komt, ook al heb ik tegen het college gezegd, omdat ik de vragen al stelde vlak voor de kerst: u mag er wat langer over doen dan de gebruikelijke veertien dagen. Maar als je dan uiteindelijk vaststelt dat je kortelings voor deze commissievergadering de gevraagde informatie krijgt, dan heb je inderdaad wel het een en ander te lezen.

In het collegevoorstel van 4 oktober 2021 is al sprake van een nagenoeg afgerond stedenbouwkundig plan. Ook de ontwikkelaar geeft in zijn brief aan dat er sprake is van een nagenoeg gereed definitief stedenbouwkundig plan, dat zelfs besproken is met de leden van het Q-team. De ontwikkelaar gaf in het informeel overleg op een vraag van collega Van Rey zelfs aan dat dit definitieve stedenbouwkundig plan er al voor de zomer van 2021 lag. In de beantwoording van de vragen van mijn fractie hierover naar aanleiding van de raadsinformatiebrief merkt u op dat de eerdere opmerking in het collegevoorstel voorbarig is. Ja, en dan vraag je je natuurlijk af: wie spreekt hier nou niet de waarheid? En wat betekent dit voor de scenario's die u thans voorlegt? Het lijkt nu eerder op een soort verplichte oefening voor de Bühne, want u hebt kennelijk met de ontwikkelaar en het Q-team al de keuze gemaakt, en de raad heeft het nakijken, en niet alleen de raad, maar ook onze inwoners. Zo dadelijk komt er ook weinig terecht van de toegezegde burgerparticipatie. Ik kom daarop straks nog terug.

Op het punt van de haven- en steigerveiligheid spreken zowel Nautilus als Helenawerf hun bezorgdheid uit. Mijn fractie vindt het wat te gemakkelijk om de verantwoordelijkheid hiervoor volledig bij hen neer te leggen. Als er dringend noodzakelijke investeringen nodig zijn, met een verdientermijn die uitstijgt boven de exploitatieduur, zal er naar mijn mening in goed overleg naar een compensatie moeten worden gezocht. Naar de mening van de VVD-fractie moet er een model te ontwerpen zijn waarin de compensatie afneemt naar mate de exploitatieduur langer wordt. De vraag is uiteraard: is het college hiertoe bereid?

In de raadsinformatiebrief wordt ook aangegeven dat bij de ontwikkelaar sprake zou moeten zijn van verandering van rolopvatting. In de beantwoording van onze vragen geeft u aan dat de rolopvattingen niet altijd duidelijk zijn. 'Veranderen' en 'niet duidelijk zijn' zijn voor mij echter twee verschillende zaken. Wat zou er dan aan de rolopvatting van de ontwikkelaar volgens het college moeten veranderen?

Voorzitter. Burgerparticipatie. Het programma van eisen, vastgesteld door de gemeenteraad, is hierover klip-en-klaar. Stedenbouwkundige varianten worden onderworpen aan burgerparticipatie, het opstellen van het stedenbouwkundig plan wordt onderworpen aan burgerparticipatie, en nu moeten we lezen in de brief van de ontwikkelaar dat zelfs al het definitieve stedenbouwkundige plan nagenoeg gereed is! Het lijkt er dus op dat alle toezeggingen ten spijt van heuse burgerparticipatie weinig terecht komt. Welke betekenis komen de stedenbouwkundige varianten dan nog toe, of het traject van burgerparticipatie dat hiervoor apart moet worden ingeregeld, als het definitieve stedenbouwkundige plan al nagenoeg gereed is – zelfs al vóór de zomer van 2021, hoorden we zojuist? De omstandigheid dat er al een nagenoeg definitief stedenbouwkundig plan op tafel ligt spreekt, denk ik, al boekdelen, zonder dat er enige vorm van burgerparticipatie of betrokkenheid van de raad is geweest.

Voorzitter. Dan het stedenbouwkundig beeldkwaliteitsplan. U doet het plotseling voorkomen alsof het Leidend Kader hetzelfde is als een beeldkwaliteitsplan. Het stedenbouwkundig beeldkwaliteitsplan vormt voor de gemeenteraad juist de garantie om de kwaliteitseisen en het ambi-

tieniveau aan de voorkant van het proces te waarborgen. Er zijn in het eerdere besluitvormingstraject van de raad voldoende zwaarwichtige redenen de revue gepasseerd – ik verwijs naar de commissie- en raadsvergaderingen in april/mei 2019 – om de mate van detail groot te laten zijn. En nu geeft u in feite aan: niet nodig voor de besluitvorming, terwijl de raad anders heeft besloten. Het lijkt erop alsof u de spelregels tijdens de wedstrijd wilt wijzigen. Het programma van eisen heet volgens mij niet voor niets zo, u heeft zich eenvoudigweg aan dit programma te houden, zolang goede argumenten ontbreken om hiervan af te wijken.

U geeft ook aan dat er ondanks de complexiteit van het dossier voortgang is geboekt. Nautilus ziet dit anders, Helenawerf ziet dit anders en ook de ontwikkelaar ziet dit anders. Welke voortgang heeft u dan volgens u gerealiseerd? Of spreken we hier over, en dan citeer ik u “niet-inhoudelijke feitelijkheden of gevoelens en beelden bij belanghebbenden”, zoals u dat zo mooi omschrijft in de beantwoording?

Ja, voorzitter, en dan kom ik bij het raadsvoorstel. Plotseling, bijna uit het niets, wordt de raad op vijf A4'tjes voorgesteld in te stemmen met drie voorgelegde scenario's, omdat het zo zou zijn bepaald in het programma van eisen. De raadsinformatiebrief van 21 december zou in de eerstvolgende commissievergadering besproken worden, zo spraken we tijdens de laatste raadsvergadering af. En u gaat er kennelijk al direct van uit dat er via het informeren van de raad ook bestuurlijk draagvlak is voor een koersverandering. Ik denk niet dat het in de omgang tussen college en raad zo functioneert. Ik begrijp ook de plotselinge haast niet, want voor het bestrijden van verkiezingskoores bestaan andere medicijnen.

Voorzitter. De VVD-fractie leest het programma van eisen heel anders en wij hebben begrepen dat ook de ontwikkelaar het nóg weer heel anders ziet dan het college en de raad, want de ontwikkelaar heeft eigenlijk het Leidend Kader als uitgangspunt genomen. Ik heb u in diverse bijeenkomsten gevraagd naar de relatie tussen het programma van eisen en het Leidend Kader en u hebt altijd geantwoord dat beide documenten complementair aan elkaar functioneren. Ik zie u 'ja' knikken. Dat is ook zoals het geantwoord is. Alleen, het verbaast mij dat de ontwikkelaar zojuist in ieder geval deed alsof het programma van eisen voor hem niet meer bestaat.

Voorzitter. Het stedenbouwkundig beeldkwaliteitsplan wordt nu verder opgeschoven in het proces, alsof de raad niet meer dan uitvoerig met u gesproken heeft over de gewenste kwaliteit, alsof u de raad niet in het programma van eisen het belang van concrete kwaliteitseisen en goede formulering van ambitieniveau aan de voorkant van het proces hebt meegegeven. Die ommezwaai onder verantwoordelijkheid van hetzelfde college en dezelfde portefeuillehouder wordt in het voorliggende raadsvoorstel nog niet eens toegelicht.

Voorzitter. Het college geeft aan dat we aan het begin zitten van stadium 2, en dat is een heel interessante constatering, want stadium 1 is afgerond met de vaststelling van het programma van eisen op 6 juni 2019. Je vraagt je werkelijk af wat er dan in de tussenliggende tijd is gebeurd. Waar is het tijdsverloop aan te wijten? De ontwikkelaar geeft aan dat we ons bevinden aan het einde van fase 3. Het definitieve stedenbouwkundige plan is nagenoeg gereed en moet alleen nog door de gemeenteraad worden vastgesteld. Je zou bijna denken dat het college en de ontwikkelaar elkaar na de vaststelling van het programma van eisen door de raad in de voorbije drie jaar niet meer hebben gesproken. Het programma van eisen geeft ook aan dat de varianten/schetsen in ten minste twee participatiebijeenkomsten worden voorgelegd aan onze inwoners, om na te gaan hoe de vertaling van de kwaliteitsbeleving wordt ervaren en om na te gaan waar de voorkeuren liggen. Pas daarna worden deze aan college en raad voorgelegd in opnieuw ten minste twee participatiebijeenkomsten. Waarom negeert het college de voorgescreven burgerparticipatie volgens het programma van eisen? En waarom is er opeens sprake van slechts één stedenbouwkundige variant met drie scenario's, inclusief bijbehorende schetsen?

In het programma van eisen wordt aangegeven dat de gemeente Roermond streeft naar een zo hoog mogelijke kwaliteit, en dat klinkt natuurlijk als muziek in de oren. In paragraaf 2.4 wordt aangegeven dat kwaliteit en ambitie aan de voorkant van het ontwerpproces vorm moeten worden gegeven. Dat vereiste wordt in feite nu dus losgelaten. Ook de belangrijke rol van het Q-

team wordt in deze paragraaf vastgelegd. En nu lezen we in het raadsvoorstel dat het goed mogelijk is dat het Q-team er zich niet in kan vinden om scenario's te toetsen die niet voor honderd procent voldoen aan het Leidend Kader. Misschien wordt het ook tijd dat de commissie Ruimte met het Q-team gaat praten, voordat het Q-team wellicht z'n opdracht teruggeeft. Het programma van eisen stelt ook eisen aan de burgerparticipatie. Hoe realiseren wij de verdiepings-slag die wij zo graag via burgerparticipatie willen bereiken?

Voorzitter, ik kom bij de drie scenario's. Hoe reëel is de door het college voorgelegde keuze tussen drie scenario's, wanneer je je realiseert dat ze niet voldoen aan het Leidend Kader, of de uitgangspunten van het programma van eisen? In feite is het een schijnkeuze. Hoe reëel is de voorgelegde keuze, nu de ontwikkelaar de drie scenario's als een stap terug aanmerkt? Scenario A zou volgens de ontwikkelaar bovendien in strijd zijn met het Leidend Kader en de haalbaarheid van het plan Roerdelta in z'n geheel in gevaar brengen. Hoe reëel is scenario C? Heeft het college al met Rijkswaterstaat gesproken? Als Rijkswaterstaat een 'no go' uitspreekt over de voetgangersbrug, is dit scenario ook meteen van tafel. En als je scenario C als een combinatie van ideaal en financieel onhaalbaar zou aanmerken, lijkt het erop alsof het college de raad in scenario B wil duwen.

Voorzitter. De VVD-fractie vindt de voorgelegde scenariokeuze onjuist. De belangrijkste stedenbouwkundige keuzes – wel of geen voetgangersbrug, de ligging van de boten in de haven, de parkeeroplossing, de invulling van de Steelhaven, de invulling van de waterkering en ruimte voor groen, sport en recreatie – worden als pakket gebundeld in drie scenario's, scenario's die in beton zijn gegoten. En als één stedenbouwkundig aspect niet realiseerbaar is, valt het hele scenario af. Het is veel beter om niet de afweging per scenario te maken, maar per stedenbouwkundige keuze. Die aanpak vraagt naar mijn mening om een ander raadsvoorstel.

Voorzitter. Kijk ik in het raadsvoorstel naar de stedenbouwkundige schetsen, dan stel ik teleurgesteld vast dat hieruit niet de stedenbouwkundige kwaliteit blijkt die de VVD-fractie voor ogen had bij de vaststelling van het programma van eisen en het Leidend Kader. Het moge zo zijn dat de mate van detail past bij stadium 2 van het college, maar de mate van detail past niet bij de procesbeschrijving uit het programma van eisen.

Voorzitter. Ik herinner me nog de motie van mijn fractie, mede ingediend door de SP, om de samenhang te borgen tussen Roerdelta fase 2 en Roerdelta fase 3. De portefeuillehouder verklaarde deze motie overbodig, en de stemverhouding: de volledige oppositie voor de motie, alle coalitiepartijen tegen de motie. Ja, voorzitter, dan ligt op dit moment, denk ik, de vraag voor de hand: waar is nu de samenhang gebleven tussen Roerdelta fase 2 en Roerdelta fase 3? Dat brengt mij ook tot de vraag of wij de drie scenario's van Roerdelta Projectontwikkelingsmaatschappij BV, zoals die zijn uitgewisseld in het decemberoverleg van vorig jaar, al of niet onder geheimhouding kunnen ontvangen.

Voorzitter. Ik rond af. Na de vaststelling van het programma van eisen door de raad op 6 juni 2019 is veel tijd verloren. Het beeld van de regisserende gemeente is mijn fractie voorlopig kwijt. De eerste bouwactiviteiten op basis van een onherroepelijk bestemmingsplan zullen in Roerdelta op z'n vroegst pas in 2025/2026 kunnen plaatsvinden. Hierop kunnen de contractuele relaties met Nautilus en Helenawerf alvast aangepast worden. Er zal gewerkt moeten worden aan een nieuwe vertrouwensrelatie tussen college en ontwikkelaar, want het blijft nog altijd onbegrijpelijk dat de ontwikkelaar zich al op het einde van stadium 3 bevindt, terwijl het college pas wil starten met stadium 2.

Voorzitter, dank u wel. Tot zover in eerste termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel. D66, meneer Arts.

De heer **Arts**: Dank u wel, voorzitter. Laat ik beginnen met de vraag die aan ons werd gesteld. Er is in achterkamertjes zeker geen akkoord gesloten. Ook wij werden verrast door scenario's die niet in lijn liggen met het Leidend Kader. Om de analogie van Anouk Dolmans te handhaven: ook wij denken dat bij een maatpak minimaal mouwen aan het jasje horen te zitten.

Op het proces en de communicatie in dit dossier is al heel veel aangemerkt en ook vanavond is er weer veel over gezegd. Wij hebben nog een aantal specifieke vragen. Volgens de projectontwikkelaar eerder vanavond zijn de alternatieve scenario's bekend bij het college. Ook de kosten en implicaties ervan schijnen al bekend te zijn. Kunt u die met ons delen? Wat is op hoofdlijnen de invulling van deze voorgestelde scenario's? Verder de vraag of de regels uit de tabel van de drie scenario's, zoals die in het raadsvoorstel staan, gelijk zijn aan de bouwstenen waarvan de projectontwikkelaar gebruikmaakt in zijn scenario's. Met andere woorden: zijn de keuzemogelijkheden en de knoppen waaraan straks gedraaid wordt hetzelfde?

Volgens de projectontwikkelaar werden ze de afgelopen tijd regelmatig verrast door het college en door de voortgang. Kunt u in het algemeen reageren op die toelichting van de projectontwikkelaar?

Een commissievergadering als deze is volgens mij ook bedoeld om de inhoud te bespreken. Daarom nog een aantal echt inhoudelijke vragen over het raadsvoorstel. Er worden vier betrokkenen genoemd met wie de scenario's gedeeld gaan worden. Wij vragen ons af – de VVD gaf het zojuist ook al aan – of Rijkswaterstaat daar niet bij hoort als beheerder van de Maas en het stroomgebied.

Over de tabel zelf hebben we ook nog een aantal specifieke vragen. Mag van Rijkswaterstaat überhaupt iets gebouwd worden op de landtong? Dat is volgens mij een feitelijke constatering die we zouden moeten maken, omdat anders scenario C al af zou vallen. Kan de landtong die brug bijvoorbeeld dragen, of mag er in dat stroomgebied iets staan?

Regel twee: met welk aantal ligplaatsen wordt in totaal gerekend? Ik weet dat het een knop is waar in de drie scenario's geen verschil wordt gemaakt, maar het maakt voor het totaalplaatje natuurlijk nogal wat uit voor de havens zoals die nu zijn en wat er straks van overblijft, maar vooral ook het aantal parkeerplaatsen dat nog gerealiseerd moet worden. Dus gewoon de feitelijke vraag: van welk aantal ligplaatsen gaan alle drie scenario's uit?

Regel 6, en daarover is al veel gezegd vandaag: waarom is groen bouwen alleen een optie bij scenario 3 en niet bij 1 of 2? Volgens mij wijkt dat zoveel af van het Leidend Kader dat het Leidend Kader helemaal wordt losgelaten. Dat zeggen we ook, omdat hoe langer het project duurt en de doorlooptijd loopt, hoe strenger ook de regels worden qua duurzaamheid, energie en dat soort zaken die landelijk worden opgelegd. Dus hoe realistisch is het minder groen bouwen dan nog, los van het wenselijke?

Tot slot. Bij een groot project als dit is het evident dat de regiefunctie steviger ingevuld moet worden – dat is iedereen wel duidelijk, zeker na vanavond –, en dat de participatie van alle betrokken partijen verbeterd moet worden, zodat de voortgang geborgd kan worden. Want zoals de heer Van Rey in het begin al zei: er is dringend behoefte aan wonen, en iedere verdere vertraging op dit traject is volgens ons onwenselijk.

Hierbij willen wij het laten in eerste termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Arts. Meneer Hölsgens van de SP.

De heer **Hölsgens**: Dank u wel, voorzitter. Bij de vele zinnige vragen en opmerkingen die naar voren zijn gebracht door collega's kan ik mij het meest vinden in de woordvoering van mevrouw Dolmans. Na alle inbreng van vandaag, alle stukken die nog zijn binnengekomen en alle informatie die ongetwijfeld nog gaat komen lijkt het mij als burger-commissielid niet verstandig om in mijn eentje nog eventuele standpunten te gaan herzien of bepalen. Door omstandigheden kan ik dat nu ook niet zo heel erg snel terugkoppelen, dus ik neem al deze informatie graag mee terug naar mijn fractie, en dan moet het in de raad maar uitgevochten worden. Ik laat het voor nu even passeren.

Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Er komt ook nog een tweede termijn natuurlijk. Mevrouw Beeren, SPR.

Mevrouw **Beeren**: Dank u wel, voorzitter. We zijn hiermee nu al bijna een uur bezig en daarvoor hebben we drie kwartier vooroverleg gehad. Op een gegeven moment kun je er geen touw meer aan vastknopen wat er allemaal gevraagd is. Wij wachten met spanning het uitgetikte verhaal af waarom mevrouw Dolmans heeft gevraagd. Verder heb ik er op dit moment niets aan toe te voegen. In de fractie wil ik nog een keer goed bespreken wat allemaal de revue is gepasseerd en dan hoort u het wel in de raadsvergadering.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de portefeuillehouder, mevrouw Waajen.

Wethouder mevrouw **Waajen-Crins**: Dank u wel, voorzitter. Hartstikke goed dat iedereen zo betrokken is bij dit grote project voor onze stad. Bij de raadsbehandelingen van het Leidend Kader en het programma van eisen hebben we dat ook gemerkt. Het is een grote wijk die we gaan bouwen en er is een kans om het weer open te maken naar het water. In het burgerparticipatietraject in de eerste lijn is dat ook nadrukkelijk als een van de grote wensen van het publiek meegegeven.

Wat vanavond voorligt is een raadsvoorstel namens het college om een belangrijke tussenstap te laten zetten in het verder brengen van dit dossier. Dit voorstel ligt volledig in de lijn van de opdracht die u mij als portefeuillehouder hebt gegeven. Die opdracht was: kom nu met drie scenario's. Dat is ook in het PvE aangegeven. Dus alles wat hier gezegd is over de ontwikkelaar die al een stedenbouwkundig scenario klaar heeft liggen: dat mag allemaal zo zijn, maar wij niet. Ik heb de ontwikkelaar ook keer op keer gezegd dat wij met de raad hadden afgesproken dat wij zouden komen met drie scenario's. De drie scenario's die nu voorliggen zijn zó opgesteld, dat we aan de knoppen draaien waar we aan kunnen draaien. Er zit een aantal variabelen in. Vorige week heb ik ook in de commissie gezegd dat ik wil voorkomen dat we zaken gaan uitrekenen en doorrekenen, want daar gaat ook tijd en energie in zitten waar u als raad verder geen behoefte aan heeft. U zult het raadsvoorstel ongetwijfeld goed hebben gelezen, daar ken ik u voor, en daar staat ook in dat bijvoorbeeld voor Roerdelta fase 3 nog geen middelen zijn gevoteerd. Natuurlijk, het Leidend Kader geeft de ontwikkeling voor een 10. Zo hebben we er ook bij de behandeling van het Leidend Kader met uw raad over gesproken. Het ambitieniveau ligt heel erg hoog, voor een 10, en het is ook heel goed om zo een project te starten, maar er zijn veel fracties die destijds al bij het Leidend Kader hebben aangegeven: best college, we moeten nog zien of het allemaal haalbaar en betaalbaar is.

Wat nu aan u voorligt is een procesvoorstel, waarin wij voorstellen 1. het allersoberste scenario uit te werken – stel dat er geen middelen zijn en komen voor Roerdelta 3 –; 2. een middenscenario en 3. het optimale scenario C, het Leidend Kader. Als ik mevrouw Dolmans goed begrijp, zegt zij: ik wil het optimale maatpak, ik wil er tóp uitzien en ik realiseer me dat dat geld gaat kosten. Maar wellicht zijn er ook een aantal fracties die zeggen: nou, ik vind het fijn om te weten wat dat top-pak kost, maar ik wil ook graag weten wat een iets soberder variant kost en wat de állersoberste variant kost. Dat is waarom deze drie scenario's aan u voorliggen en dat is ook het enige wat het college nu aan u voorstelt. Wij gaan graag aan de slag om dit project verder te brengen en die doorrekeningen te maken, zodat u, of uw opvolgers, in Q3 of in Q4 van dit jaar een definitieve keuze kunt maken en daar ook de benodigde middelen bij kunt leggen. Dat is de aard van dit collegevoorstel.

Dit wilde ik even vooraf toelichten.

De heer Van Rey heeft gevraagd om een reactie op onze brief. De brief van het college spreekt voor zich. Ik heb dat ook woensdag al aan u aangegeven. U als raad zit aan het stuur. Een ontwikkelaar kan zelf scenario's en een stedenbouwkundig plan hebben, maar ik ben aan het werk namens het college voor u, binnen uw kaders. Als een partner met wie wij al een hele tijd in gesprek zijn die gesprekken eigenlijk openbreekt en zelf rechtstreeks naar de raad gaat, is dat niet

chic en ik vind dat wij als college ook het signaal mogen neerleggen dat het alleen maar moeilijker wordt op het moment dat wij dit gaan tolereren en accepteren. Uw raad zit aan het stuur, u heeft de regie en ik voer namens u uit. Dat is volgens mij de volgorde en zo hebben we die ook verwoord in de brief – aan de directeur overigens en niet aan de Raad van Bestuur.

Heeft de gemeente een toezegging gedaan om KCAP ook opdracht te geven? Wij hebben inderdaad gezegd dat wij ook voor fase 3 graag de opdracht aan KCAP verlenen, en die opdrachtverlening wordt nog steeds voorbereid. Maar daartoe zullen eerst door uw raad nog specifiekere keuzes gemaakt moeten worden. Daarom ligt ook dit voorstel voor.

Vervolgens vroeg de heer Van Rey hoe het mogelijk is dat dit voorstel er ligt zonder toestemming van de ontwikkelaar. Volgens mij heb ik dat zojuist al toegelicht. U zit aan het stuur, u bepaalt dat en het is niet aan de orde dat wij toestemming zouden moeten hebben van de ontwikkelaar. We moeten samenwerken met die ontwikkelaar, dat doen we, maar dat ik de ontwikkelaar zou moeten vragen of hij het goed vindt dat ik de raad, mijn baas, iets ga voorleggen, is niet aan de orde en ook niet de gewenste volgorde.

Ik heb níét aan derden toegezegd dat er geen externe projectleider meer zou komen. Bij het vertrek van de heer **Nouwen** heb ik gezegd dat het de bedoeling was voortaan met interne projectleiders te werken. Dat is anders gelopen op dit project. Door de heer Van Rey is de technische vraag gesteld waar dat geld vandaan is gekomen. Dat geldt zat in de begroting die u heeft goedgekeurd.

Het stedenbouwkundig beeldkwaliteitsplan is van fase 2 naar 3 geschoven. Ik zou dadelijk graag de projectleider het woord willen geven om dit rustig aan u toe te lichten.

In z'n algemeenheid zou ik nog willen meegeven dat, om het stedenbouwkundig plan voor Roerdelta fase 2 af te ronden, eerst een onderzoek dient te worden gedaan naar de scenario's, zoals door uw raad benoemd in het programma van eisen. Het scenario dat de raad dan in het najaar van dit jaar kiest verwerken we volledig in het definitief stedenbouwkundig plan. Ik zeg dit ook even in de richting van de heer Zwijnenberg: het is wat ons betreft echt niet zo dat er al een stedenbouwkundig plan ligt. U zit volledig aan het stuur en met dit voorstel wordt u volledig in positie gebracht. In onze raadsinformatiebrief is dat proces ook al eerder beschreven. Bij iedere procesovergang zullen we uw raad informeren.

De heer Van Rey vroeg ook nog om een reactie op wat de ontwikkelaar heeft gezegd in het voorgesprek. Ik hecht eraan u te melden dat ook ik wacht op de schriftelijke weergave van het gevoerde gesprek tussen 7 uur en kwart voor 8. Daarna zal ik op eventuele technische vragen van u graag schriftelijk reageren.

Mevrouw Dolmans heeft blijk gegeven van teleurstelling. Daarop ben ik eerder al kort ingegaan. U gaat vol voor scenario 3, dat begrijp ik, maar met dit procesvoorstel dragen wij voor de raad bouwstenen aan om te bezien of de lat die we zo hoog hebben gelegd ook haalbaar en betaalbaar is. Maar u blijft in positie om daarin uiteindelijk een keuze te maken.

U vroeg waarom de raad de drie financiële haalbaarheidsstudies niet krijgt. Nou, dat zijn haalbaarheidsstudies van de ontwikkelaar en niet van ons. De ontwikkelaar heeft ooit bepaalde budgetten vastgesteld voor bepaalde onderdelen van het plan en geeft aan dat het binnen zijn budgetten kan. De vraag, beste raad, ligt echter niet bij de budgetten van de ontwikkelaar, maar bij uw eigen budgetten en bij de middelen die u wilt voteren voor de ontwikkeling van fase 3. Om daar een goede keuze in te kunnen maken, is het belangrijk dat u ons nu de ruimte geeft om die doorrekeningen te maken.

De heer Niessen: wat is de specifieke reden dat de drie scenario's niet binnen het Leidend Kader zitten? Dat heb ik zojuist uitvoerig toegelicht. Eén scenario zit volledig binnen het Leidend Kader, scenario A niet en B gedeeltelijk. Dat is om realisme aan te brengen, haalbaarheid en betaalbaarheid ook een plek te geven, maar ook een heleboel andere aspecten mee te nemen in die doorrekening, zodat u in Q3 of Q4 een besluit kunt nemen waarin ook een heleboel andere zaken goed meegewogen zullen zijn, zoals de kosten voor investering, exploitatie en beheer, de sociale coherentie en duurzaamheid, de technische maakbaarheid en haalbaarheid, de waterveiligheid, de exploitatiebaarheid van de jachthaven en de impact van het ene onderdeel

op het andere. Daarop komen we echt uitvoerig bij u terug. De scenario's worden aan de hand van het programma van eisen met de spelregelkaart aan het Leidend Kader en het staand beleid getoetst. Uw raad krijgt hiermee juist volledig inzicht in de afwijkingen. Er zitten misschien wat discrepanties tussen en daar krijgt u in het najaar volledig inzicht in.

De heer Tobben vroeg hoe het zo ver heeft kunnen komen. U stelt het heel breed. Ik blijf in alle rust het proces dat we hebben afgesproken met uw raad volgen, ik blijf de kaders van uw raad volgen, en als een externe partij waarmee wij samenwerken zegt dat het misschien niet helemaal gaat zoals zij graag zou willen, vind ik dat heel erg jammer, maar ik blijf mijn best doen om daarmee goed samen te werken. Ik zou het niet meteen zo heel groot willen maken als het nu soms gemaakt wordt.

De opdracht aan KCAP wordt voorbereid, heb ik zojuist al gezegd.

U vroeg welke consequenties verbonden zijn aan het ontbreken van een besluit. Die risico's zijn in het stuk benoemd. Met het waterschap is afgesproken dat het dit in deze ronde van het HWBP kan meenemen en optimaal kan zoeken naar meekoppelkansen. Op het moment dat wij niet tijdig genoeg een keuze hebben gemaakt voor een scenario als gemeente, sluiten wij in die HWBP-race voor middelen in Den Haag weer helemaal achter aan. Het kan dan gebeuren dat wij voor die meekoppelkansen echt grote kansen missen en dat ook dat heel erg vertraagd wordt, of dat we moeten gaan voor de meest sobere en doelmatige variant, en dat is het ophogen van een kademuur, en volgens mij is dat wat we met z'n allen zeker niet wilden in Roerdelta 2 en 3, omdat we het juist open wilden breken naar het water.

De status voor Helenawerf. We zijn met Helenawerf goed in overleg. Ik vind het ook heel erg vervelend voor alle partijen, zowel voor de ontwikkelaar als voor Nautilus en Helenawerf, maar ook voor u als raad, ons college en de omwonenden, dat dit niet sneller heeft plaatsgevonden. Maar we zijn met Helenawerf en Nautilus in goed overleg om toch de periode te overbruggen totdat de eerste schop in de grond gaat, want we snappen echt dat die partijen duidelijkheid moeten krijgen.

Hoe gaan we ervoor zorgen dat alles weer op één lijn komt? We hebben nu gezegd, en volgens mij is dat volkomen normaal als er frictie of onenigheid ontstaat, dat in ieder geval beide directies eens goed met elkaar moeten spreken, om te kijken hoe we dit weer vlot kunnen trekken. Die uitnodiging ziet u ook staan in onze brief aan de directie. Ik heb er eerlijk gezegd alle vertrouwen in dat we dit uiteindelijk samen weer goed verder kunnen brengen, maar nogmaals: binnen úw kaders en niet binnen de kaders van de ontwikkelaar.

De heer Zwijnenberg vroeg hoe vaak de portefeuillehouder de laatste tijd heeft gesproken met de ontwikkelaar en wanneer het de laatste keer was. Ik weet dat echt niet uit mijn hoofd, maar ik zal die vraag graag schriftelijk beantwoorden.

Over het nagenoeg gereed zijnde definitief stedenbouwkundig plan heb ik inmiddels al het nodige gezegd. Wat ons betreft is dit niet aan de orde. U zit nog vol in positie. Ik vind het jammer dat u het kwalificeerde als een verplichte oefening voor de Bühne, want dat is juist níet aan de hand. Het tegenovergestelde is waar, zou ik willen zeggen.

U vraagt nu een uitspraak te doen over investeringen in de steigers. Volgens mij heb ik duidelijk gemaakt dat juist voor Roerdelta 3 nog een aantal andere keuzes gemaakt moeten worden alvorens wij welke euro dan ook kunnen gaan uitgeven, want die zijn nu nergens begroot. De uitspraak die u vraagt kan ik dan ook niet doen.

Wat zou er volgens het college aan de rolopvatting van de ontwikkelaar moeten veranderen? Volgens mij heb ik die vraag impliciet al beantwoord. De raad zit aan het stuur, het college voert uit binnen die kaders en dat heeft ook de ontwikkelaar te accepteren.

Burgerparticipatie heeft ook in het vervolg van het proces nadrukkelijk een positie. In het raadsvoorstel hebt u kunnen lezen dat wij in de uitwerking van de scenario's ook de belangen van de bewoners en de organisaties meenemen. Wij zullen hun wensen en bedenkingen bij de diverse scenario's ophalen. Zo is het ook beschreven in het door u vastgestelde PvE. De opgehaalde informatie zullen wij ook weer met uw raad delen. Burgerparticipatie is dus zeker geen wassen neus, verre van. Het heeft ook in de volgende fase een volwaardige plek.

Welke voortgang hebben wij gerealiseerd? Het verheugde mij in ieder geval te horen dat de ontwikkelaar ook aangaf dat er achter de schermen heel hard doorgewerkt is. Er zijn echt diverse belangrijke stappen gezet.

U zei verbaasd te zijn dat het PvE voor de ontwikkelaar blijkbaar niet meer bestaat. Dat is uw verbazing. Ik blijf consequent. Voor het college zijn beide documenten nog zeker de basis waarop we aan het werken zijn.

Heeft het college al met Rijkswaterstaat gesproken over de voetgangersbrug? Die vraag is twee keer gesteld en geef ik graag even door aan onze projectleider, de heer Mom.

Waar is de samenhang tussen fase 2 en fase 3? Nou, die is vol aanwezig. Als de raad een scenario kiest waarin helder is wat een en ander kost, wat een en ander impliceert en waarvan u in het najaar zegt "dat is het beste integrale scenario, daarmee halen we integraal de hoogste score", dan moeten we dat doen. Dat is de samenhang tussen fase 2 en 3, juist die integraliteit die we willen bewerkstelligen.

De alternatieve scenario's zijn de scenario's van de ontwikkelaar en niet de scenario's die binnen uw Leidend Kader, het PvE en de motie zitten die uw raad heeft aangenomen. De bouwstenen en de knoppen zijn niet dezelfde; dat ligt in de budgettaire basis, die anders is. De ontwikkelaar heeft bepaalde budgetten, maar wij zullen er als gemeente ook geld bij moeten leggen. De ontwikkelaar rekent anders en wat overblijft moet door u, door ons als gemeente, worden opgehoest. Daar zit de discrepantie.

De vraag met welk aantal ligplaatsen wordt gerekend speel ik ook graag door naar de projectleider. In de loop van het jaar heb ik een aantal cijfers voorbij zien komen, maar daar wil ik geen fouten in maken.

Waarom groen alleen in C en niet in A en B? Dat geldt voor meer onderdelen uit het Leidend Kader. Die variabelen zitten in de scenario's, zodat u in het najaar in staat bent te beoordelen wat de onderdelen uit bepaalde scenario's kosten en een gewogen besluit te nemen.

Met de oproep om meer regie te nemen kan ik het alleen maar eens zijn. Daarom leg ik u in die regierol ook deze tussenstap voor.

Voorzitter. Hiermee meen ik op hoofdlijnen de meeste vragen te hebben beantwoord. Een drietal vragen heb ik doorgegeven aan de projectleider.

De **voorzitter**: Voor de nog openstaande vragen geef ik graag het woord aan de heer Mom.

De heer **Mom**: Dank u wel. Eerst de vraag over het beeldkwaliteitsplan. Dat is inderdaad een fase verschoven. Waarom is dat gedaan? Wij hebben daarover overleg gehad met onze stedenbouwkundige, en die heeft aangegeven dat het beeldkwaliteitsplan een kwaliteitseisendocument moet zijn. Daarvoor is de uitwerking in het Leidend Kader gedaan, dat door uw raad is vastgesteld. Wij hebben daarvan gezegd dat het beeldkwaliteitsplan zoals dat in de stedenbouwkundige wereld wordt gebruikt vaak een nadere uitwerking is van het stedenbouwkundig plan, vandaar dat wij het een fase verschoven hebben in de terminologie en dus in fase 3 zit. Het Leidend Kader is indertijd vastgesteld in de eerste fase met het programma van eisen.

De tweede vraag ging over Rijkswaterstaat en de voetgangersbrug. Er is contact geweest met Rijkswaterstaat over die voetgangersbrug en wat daar gedaan moet worden. Zij hebben daarbij twee dingen aangegeven. In eerste instantie moet het technisch berekend worden, dat zal door een ingenieurbureau moeten worden gedaan, want dat doen zij niet voor ons. Vervolgens zal door Rijkswaterstaat worden beoordeeld of die uitkomst zou kunnen passen. Daarmee geven ze nog geen vergunning af, maar alleen een intentie, of het wel of niet haalbaar is. Daarna zal gewoon een vergunning moeten worden aangevraagd, die door Rijkswaterstaat nog een keer op haar eigen wijze zal worden berekend. Wij proberen die berekeningswijzen zo dicht mogelijk bij elkaar te houden.

De laatste vraag betrof het aantal ligplaatsen. Dat aantal zal in ieder geval minder worden, maar de hoeveelheid is nog niet bepaald. Het zal ook te maken hebben met de inrichting van de haven zelf. Ook daar gaan we kijken of dat überhaupt verschillen met zich brengt, of niet.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Mom. Over de voortgang van het project was ook een vraag gesteld, maar ik heb begrepen dat die in de groene flap zal worden beantwoord, tenzij de heer Mom dat nu zou kunnen doen?

De heer **Mom**: Moet ik even weten wat de vraag was. Kunt u me daarin helpen?

De **voorzitter**: De voortgang van het project in het algemeen: welke voortgang is geboekt in de afgelopen anderhalf jaar.

De heer **Mom**: Da's een goeie vraag, maar die Q&A heb ik niet direct paraat, dus zal ik er in tweede termijn op terugkomen, als dat kan, of schriftelijk, wat u wilt.

De **voorzitter**: Prima; als het lukt in tweede termijn en anders in de groene flap. Dank voor uw beantwoording.

Aan de orde is de tweede termijn. Ik wijs erop dat het intussen half 10 is en dat hierna nog enkele commissievoorstellen geagendeerd zijn. Het woord is aan de heer Van Rey.

De heer **Van Rey**: Voorzitter, even vooraf. In navolging van mevrouw Dolmans wil ik vragen ook van de eerste en de tweede termijn van deze behandeling een stenografisch verslag te laten maken, want wie hier nog chocola van kan maken krijgt van mij de ereprijs! Ik moet zeggen dat ik heel veel opmerkingen heb na hetgeen ik heb gehoord van de collega's en ook van de wethouder. Ik zou dan ook willen vragen om dit voorstel terug te nemen en te laten liggen voor uw opvolger, want hier komt niemand verder mee, niemand. Met het aannemen van dit voorstel zijn we van de regen in de drup gekomen. Dit is ook een concrete vraag aan mijn collega's, met het verzoek die in tweede termijn te beantwoorden.

Ik begin even met de brief van het college van vandaag aan het lid van de Raad van Bestuur van VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling, de heer Boers. De wethouder deed er erg laconiek over en dat is in bestuurlijk Nederland niet snel vertoond. De heer Zwijnenberg en ik hebben het ook over een bestuurscultuur gehad. Daarop bent u helemaal niet ingegaan. Zal ik u eens wat vertellen, via de voorzitter aan de collega's? Dit is symptomatisch voor het optreden richting alle ondernemers in Roermond. Er zijn ondernemers die hebben ingesproken op het Sprekersplein, waarna ze door de gemeente zijn gestraft. Ondernemers die zich wenden tot fracties, of raadsleden, krijgen geen medewerking, of tegenwerking. Er is een angstcultuur en daarvan is deze brief een geweldig bewijs. De heer Langenhuizen moet gestraft worden voor het feit dat hij een vingertje heeft opgestoken naar dit college. Laat mij tegen de collega's zeggen, via de voorzitter: hoogmoed komt voor de val. U moet zich diep en diep schamen voor wat hier is gebeurd. Dit tast het imago van Roermond als economische stad dramatisch aan. Ik heb ook gevraagd, en daar bent u helemaal niet op ingegaan: wat is dit voor Calimerogedrag? Als raadslid kan ik zo'n brief toch niet accepteren? Verder spreekt u uzelf ook nog tegen. U zegt de hele tijd dat de raad achter het stuur zit, nu krijgt die chauffeur een brief van een belangrijke partij en zegt u ineens: nee, die had eerst naar ons gemoeten! Dus, voorzitter: bezint voor u begint met dergelijke onzin. Dat was de brief.

Voorzitter. Het irriteert mij in hoge mate dat de wethouder iedere keer zegt dat we nu de kans hebben om een en ander open te maken naar het water. Daarbij doet zij het voorkomen alsof dat bij Roerdelta fase 1, Jazz City, Rosslag en Oolderveste niet is gebeurd. Voorzitter. Deze wethouder heeft altijd afgegeven op haar voorgangers. Als haar eindrapport na 16 maart een keer zal verschijnen, zal ze in de schaduw staan van haar voorgangers. Laat ik u dat vertellen. Een van de belangrijkste zaken die een aantal collega's naar voren hebben gebracht – ik heb het schema erbij gehaald van 2019 en de heer Mom heeft er zojuist ook iets over gezegd – betrof het feit dat het stedenbouwkundig beeldkwaliteitsplan is opgeschoven naar aanleiding van een advies van een stedenbouwkundige van Roermond. Ook een externe?, mag ik vragen. Als

dat al zo zou zijn, waarom is dat dan niet tweeënhalve of bijna drie jaar geleden al gebeurd? Waarom is dat nú gebeurd? Ik denk dat het een gezocht argument is, om te verbloemen dat er niets is gebeurd.

Voorzitter. Een aantal collega's heeft gevraagd naar de berekeningen. Het antwoord van deze wethouder was: die berekeningen hebben wij niet, die heeft de ontwikkelaar. Voorzitter, die berekeningen heeft de gemeente ook; die zijn natuurlijk in het planteam en het projectteam besproken. En voorzitter, nu wreekt zich voor die collega's die hebben ingestemd met het programma van eisen en het Leidend Kader, wat de LVR-fractie niet heeft gedaan, ook het volgende: een brug over de haven is not done, zal er nooit komen. Dat blijkt ook wel uit wat de heer Mom zei over wat nu aan Rijkswaterstaat is gevraagd: er moeten berekeningen voor gemaakt worden, maar het is nog niet zeker dat het gebeurt. Wij hebben indertijd al gezegd, maar daar wordt niet naar geluisterd, dat het ondenkbaar is en onbetaalbaar en dat die er dus nooit zal komen.

Het parkeren op de landtong is nodig. Waarom? Anders krijg je de exploitatie van de haven niet rond. Als je het parkeren elders wilt doen, is dat onbetaalbaar. Ook dat hebben wij in het verleden gebracht. Als de ontwikkelaar vanavond zegt dat er berekeningen over zijn gemaakt die uitwijzen dat het wel zou kunnen, dan wil ik die berekeningen zien. Dan heeft u dus wel al rekening gehouden met de inrichting van fase 3. Ik snap dat niet. Wij doen een dringend beroep op de collega's om de wethouder te dwingen die berekeningen, die zij ook in haar bezit heeft, op tafel te brengen. Als u de verslagen van het planteam en het projectteam ter inzage had gelegd – vertrouwelijk, daar heb ik alle begrip voor –, had u een hele hoop vragen en misverstanden kunnen voorkomen, maar u bent stiekem, u doet dat niet, u wilt alles voor uzelf houden, en dan loopt u tegen een muur aan.

De opdracht aan KCAP voor fase 3 wordt voorbereid, is gezegd. Mag ik weten: is dat gelijk met de opdracht van Roerdelta BV aan KCAP, of hebt u dat nu gedaan omdat wij ernaar vragen? Ik wil daar bewijs van zien, want ik geloof u niet meer op uw woord. Dat is heel slecht, maar het is niet anders.

Voorzitter. Er wordt gezegd dat de gelden die nu weer besteed worden in de begroting zitten. Ik wil weten in welke begrotingspost ik dat kan terugvinden. In het verleden was er iedere keer een apart raadsvoorstel voor nodig.

In eerste termijn heb ik de wethouder gevraagd een reactie te geven op hetgeen is ingebracht door Roerdelta in de vragenronde: geeft u daar vanuit het collegeperspectief eens een reactie op. De wethouder doet dat niet. Zij zegt dat wij het later van haar krijgen, omdat ze eerst het verslag wil zien. Ik dacht dat u aanwezig was geweest. Dan had u toch wel een eerste indruk kunnen geven? Ik heb dat met name ook gevraagd om daarmee de positie van Helenawerf en Nautilus te stipuleren. De exploitant en de haven moeten onderhand gek zijn geworden van alles wat er gebeurt. In ieder geval kan ik u zeggen dat de exploitant en de haven iedere keer aan de laatste mem hangen: altijd, overal achteraan. Voor Helenawerf is er nu misschien perspectief, omdat meneer Langenhuizen heeft gezegd: we zijn in overleg en we regelen dat. Ik wil de wethouder concreet vragen erop toe te zien dat dat ook gebeurt, en op heel korte termijn, en dan heb ik het over een week.

Over Nautilus – en dat geldt ook voor Helenawerf – hebben wij allemaal brieven gekregen. Ik zou graag willen dat u daar in uw antwoord ook een reactie op geeft. En, voorzitter, ik moet u zeggen dat ik wederom geschrokken ben van de brief van Nautilus van 4 februari. Dan wordt er een afspraak gemaakt met de portefeuillehouder, en die is er gewoon niet! Dat is niet de eerste keer. En dan maar overal roepen “ik sta aan uw zijde!” Het tegenovergestelde is het geval. Laat me één voorbeeld noemen. In 2016 wordt door Nautilus al gesproken over het aanbrengen van een elektriciteitskabel vanwege de vraag van degenen die daar een boot hebben liggen. Ze moeten dat dan formeel aanvragen en dat gebeurt op 27 maart 2019. En twee jaar later krijgt men een negatief antwoord! Twee jaar later! Verklaart u eens waarom dat allemaal zo is gebeurd. Zo kun je niet omgaan met ondernemers of verenigingen. In het raadsvoorstel zie ik dat met name de exploitanten later wel een mededeling krijgen over wat er gaat gebeuren. Dat kan

toch niet! Er zal toch eerst met de exploitanten gepraat moeten worden. Als de heer Mom dan vanavond, namens u neem ik aan, triomfantelijk zegt dat het minder plaatsnemen worden in de haven, wil ik concreet van de wethouder weten of dat zo is. Is het niet triest te moeten constateren dat dat vanavond eventjes tussen neus en lippen door wordt medegedeeld? Heeft u dat in het verleden aan de exploitanten ook medegedeeld?

Voorzitter. Over de burgerparticipatie hebben collega's voldoende gezegd.

Ik vraag u concreet het voorstel terug te nemen, temeer omdat u hebt laten blijken dat er in de afgelopen jaren bijna niets is gebeurd. En, voorzitter, ik persisteer erbij dat wij de budgetten, die u kent, willen hebben, want we kunnen hierover geen goede besluitvorming doen.

De wethouder zei dat er fracties zijn die vragen om een 10. Laten we reëel blijven. Wij hebben bij het programma van eisen en het Leidend Kader gezegd dat wij het geweldig vinden, en een 10 ook respecteren, maar dat het onhaalbaar is. U hebt geen euro gereserveerd voor fase 3 en waar moet het geld voor fase 2 vandaan komen? Normaal is dat van de grondverkoop, maar u hebt de grond veel te goedkoop verkocht. Ik mag er niet over praten, het ligt bij de rechtbank, die er een besluit over moet nemen of het openbaar mag worden. Voorzitter. Hier zal de koers totaal anders gelegd moeten worden en wij hebben er geen vertrouwen in dat het u in de komende paar weken nog zal lukken.

Dat was het, voorzitter.

De **voorzitter**: Oké. We gaan naar GroenLinks, mevrouw Dolmans.

Mevrouw **Dolmans**: Dank u wel, voorzitter. Het moet mij toch nog even van het hart dat we met het raadsvoorstel zoals het nu voorligt te maken hebben met een Excelsheet met drie kolommen, en dat is echt wat anders dan drie stedenbouwkundige varianten. Met de lijn zoals we bezig waren, met een programma van eisen, Leidend Kader en de motie die we hebben aangenomen om met stedenbouwkundige schetsen te komen, verstaan we daar iets anders onder dan een Exceltabel zoals die nu voorligt, namelijk studies met de massa's, met het groen, met de openbare ruimte, met de zichtlijnen: hoe komt die skyline eruit te zien, hoe gaan wij de stad ervaren op dat stuk? En om dan aan de voorkant te zeggen "het blijft zoals het was en als we de koppelkansen missen, gaan we de muur gewoon ophogen", vind ik echt zonde. Van de wethouder zou ik graag willen weten of zij zelf achter het programma van eisen en achter het Leidend Kader staat die destijds zijn vastgesteld. Ik vind het echt jammer dat, als we nu geen 'ja' zeggen – zo voelt het een beetje –, de koppelkans voor die subsidie wordt misgelopen en het gewoon een muurtje omhoog wordt. Gewoon een muurtje omhoog is alles behalve wat wij ons hebben voorgesteld met onze skyline voor Roermond voor dat stukje.

Ambitieniveau hoog voor een team: ja, maar zoals ik zojuist al heb uitgelegd gaan we niet voor de 2 of 3 en met badslippers, sokken en hemd weer naar buiten. Dit moet gewoon van een goed ambitieniveau zijn, en ja, dat kost geld. Daar heeft de heer Van Rey natuurlijk gelijk in en daar waren we ons allemaal bewust van. Maar om al aan de voorkant de besparingen te doen is zonde van de tijd en zonde van het plan. Daarmee doen we ook onze stad tekort, want wat krijgen we dan straks: een kale, steense muur met een lappendeken van 450 of 500 woningen, ieder met z'n eigen tuintje, allemaal heel mooi afgezet met een eigen schuttinkje, en dat noemen we dan het visitekaartje van Roermond! Het was toch die verbinding tussen het water en de binnenstad? Wat we nu krijgen is gewoon een slap aftreksel daarvan. Het komt niet eens in de buurt. En dan is volgens mij alle moeite voor niks geweest. In de eerste twee jaar dat ik in deze raad mocht zitten hebben we een fantastisch programma van eisen en een fantastisch Leidend Kader vastgesteld. Wat zonde van de tijd dan dat we nu in plaats van deze Excelsheet niet drie stedenbouwkundige ontwerpen hebben mogen zien en niet die massastudies waarover we dan onze gedachten hadden kunnen laten gaan. En als het dan wellicht te hoog gegrepen was voor de stad, hadden we ook kunnen besluiten het uit te smeren over de tijd. We hoeven het niet nu allemaal te investeren, want we weten allemaal dat het geld niet tegen de plinten op klotst. Wat is er mis mee om dat gefaseerd te doen, zo gefaseerd dat het wel haalbaar is? Ik

zou graag van het college willen weten of daar wel eens aan is gedacht, aan een scenario D: gefaseerd het mooie Leidend Kader vormgeven.

Al met al zal ik het voorstel nu terugnemen naar de fractie, waarin wij ons nader zullen beraden. Want er is zoveel informatie binnen gekomen dat wij niet zomaar kunnen zeggen dat dit helemaal rijp is voor de raad.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het CDA, meneer Niessen.

De heer **Niessen**: Dank u wel, voorzitter. Zojuist werd aan alle collega's de vraag gesteld of we bereid zijn het voorstel terug te nemen. Wij zijn dat helemaal niet, want wij zijn juist blij dat de raad met dit voorstel in positie wordt gebracht om straks een afweging te kunnen maken tussen alle aspecten die eerder genoemd zijn: het kostenplaatje, duurzaamheid, technische maakbaarheid, het water, de jachthaven en de waterkering. Natuurlijk, ook wij staan voor kwaliteit en ook wij willen dat dit gebied een visitekaartje wordt, maar het moet wel ergens van betaald worden. We kunnen nu allemaal zeggen dat het wel op de een of andere manier opgelost zal worden, maar dat geld moet ergens vandaan komen. Het voorstel dat nu voorligt, een procesvoorstel waarom we als raad zelf gevraagd hebben, biedt in onze optiek straks juist de mogelijkheid om een afweging te maken tussen de zojuist genoemde aspecten. Het is een procesvoorstel om straks die keuze te kunnen maken. Het is nog altijd mogelijk om straks te kiezen voor scenario 3, het scenario met de meeste kwaliteit, waarom ook gevraagd wordt door onder anderen de ontwikkelaar, maar wel na een goede afweging van wat allemaal voorligt, wat op ons afkomt en wat dat kost.

Voorzitter. Wij vinden dit voorstel dus absoluut rijp voor behandeling in de raad, maar ik neem het wel mee naar de fractie en het zal geen verrassing zijn dat het wat ons betreft een bespreekstuk zal moeten zijn.

Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Demokraten Swalmen, meneer Tobben.

De heer **Tobben**: Dank u wel, voorzitter. Wij gaan alle informatie die nu door iedereen opgehaald wordt straks nog een keer bespreken in de fractie. Daarbij wil ik het voor nu laten.

Dank u wel

De **voorzitter**: Dank u wel. De VVD, meneer Zwijnenberg.

De heer **Zwijnenberg**: Dank u wel, voorzitter. Op de vraag van de LVR hoe wij staan tegenover het al dan niet terugnemen van dit voorstel kan ik meteen antwoorden dat ik er behoefte aan heb terug te koppelen met mijn fractie. Maar ik heb nog wel wat opmerkingen te maken naar aanleiding van de beantwoording van het college.

Laat ik starten met een zegswijze: wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet. Die zegswijze is van toepassing op de brief die u vandaag aan de Raad van Bestuur van VolkerWessels heeft gezonden. Kijkt u maar gewoon op de website, dan ziet u dat de heer Dick Boers lid is van de Raad van Bestuur. Wat u doet is: u slaat een aantal lagen binnen het VolkerWessels-concern over en vervolgens verwijt u een van de dochtervennootschappen dat zij de verkeerde weg bewandelt. Het is misschien de vraag of u hier wel op de juiste wijze hebt gehandeld, maar dat laat ik graag aan de Raad van Bestuur van VolkerWessels over.

Wat voor mij wel een belangrijk punt is, is de wijze waarop u werkt met onze omgeving. Hoe gaat u om met de burger, hoe gaat u om met de ondernemers? Voorzitter, dat moet gewoon anders. De VVD staat voor een open en transparante overheid. Dat betekent dat wij het bestuur weer in de samenleving willen, of de samenleving weer dichterbij het bestuur. De handelwijze die hieraan ten grondslag ligt leidt alleen maar tot een verdergaande verwijdering en inefficiënte besluitvorming en uitvoering.

Voorzitter. Het lijkt erop alsof ik verblijf in een tweetal werelden: de wereld van de ontwikkelaar en de wereld van de gemeente. Ik citeer de wethouder: ach, de ontwikkelaar heeft maar te accepteren dat er een raad aan het stuur zit, en ja, de ontwikkelaar kan haalbaarheidsstudies maken, maar daar heb ik allemaal niks mee te maken, want die haalbaarheidsstudies zijn van de ontwikkelaar. De ontwikkelaar op zijn beurt zegt: er kan een programma van eisen zijn en de gemeenteraad kan dat vaststellen, maar ik richt mij op het Leidend Kader. Zo begin je je langzamerhand af te vragen: wie werkt er nou eigenlijk met wie? Als er zulke verschillende beelden en opvattingen zijn over die samenwerkingsrelatie, wie heeft dan met wie gesproken? In die zin vind ik de gang van zaken buitengewoon vreemd.

Maar er zijn nog twee andere werelden, namelijk de wereld van de raad en de wereld van het college. Het college spreekt over een tussenvoorstel, maar kijk ik naar het Leidend Kader en naar de procesomschrijving, dan kom ik daarin geen tussenvoorstel tegen, en bij het programma van eisen is dat idem. De wethouder zegt dat ze handelt in lijn met de opdracht van de raad en dat die lijn in het programma van eisen staat. Maar u werkt niet binnen onze kaders. Dat kunt u wel vinden, maar dat doet u niet. Feitelijk worden wij straks gedwongen tot een keuze voor scenario B.

Maar eerst terug naar de rol en betekenis van het stedenbouwkundig beeldkwaliteitsplan. Dat heeft mevrouw Dolmans volgens mij zojuist bedoeld. Ik herinner mij nog heel goed de debatten die wij met u gevoerd hebben in april, mei en juni 2019 in commissieverband en in raadsverband. Telkenmale hebben wij nadrukkelijk een beroep op u gedaan om voor dit belangrijke gebied – ik heb het regelmatig het DNA van onze stad Roermond genoemd – kwaliteit te presenteren. Tegen die achtergrond volg ik de benadering van mevrouw Dolmans volkomen, dat die kwaliteit niet langer is geborgd doordat u dat stedenbouwkundig beeldkwaliteitsplan naar achteren heeft geschoven. Sterker nog: in het programma van eisen hebt u het stedenbouwkundig beeldkwaliteitsplan juist gepresenteerd als passend antwoord op het grote beroep dat op het college is gedaan vanuit de raad om die kwaliteit aan de voorkant gerealiseerd te krijgen. U hebt in dat programma van eisen het Q-team gelanceerd. Dat Q-team zou vanuit zijn samengestelde deskundigheid die kwaliteit voor u verscherpt moeten borgen. En dan komt u nu met een raadsvoorstel waarbij u als risicofactor lanceert: ja, het is nog maar de vraag of het Q-team het eens zal zijn met de handelwijze van ons college. Voorzitter, kom me dan niet aan met de opmerking “ik handel in lijn met uw opdracht”, want dat is beslist niet het geval.

Als u in de eerste termijn zegt dat voor het college beide documenten – het programma van eisen en het Leidend Kader – de basis zijn om aan te werken, en dat hebben we inderdaad zo met elkaar afgesproken, dan zou u het u sieren om afwijkingen toe te lichten. U licht in het raadsvoorstel niet toe waarom u het stedenbouwkundig beeldkwaliteitsplan naar achteren schuift, u licht in het raadsvoorstel niet toe op welke manier u eigenlijk het Q-team buitenspel gaat zetten en zo zijn er legio afwijkingen ten opzichte van de oorspronkelijke proceslijn die niet nader worden toegelicht. En als het college dan zegt dat burgerparticipatie hetzelfde is als het ophalen van wensen en bedenkingen, dan wil ik de wethouder toch uitnodigen om opnieuw kennis te nemen van het programma van eisen. Daarin is op een fatsoenlijke manier geformuleerd hoe wij burgers serieus nemen, hoe wij opvattingen van burgers meenemen en kwalitatief laten bijdragen aan het verbeteren van het voorliggende stuk en van de stedenbouwkundige schetsen. Dat is wat mij betreft wat diepgaander dan het ophalen van wensen en bedenkingen. Ik vind dat eigenlijk ook gewoon het miskennen van fatsoenlijke burgerparticipatie.

Voorzitter. Terug naar de drie scenario's. Ik heb al aangegeven dat scenario 1 onhaalbaar is, omdat daardoor het hele plan op losse schroeven komt te staan en voor scenario C zou ik bijna de woordkeuze van mevrouw Dolmans willen volgen. Alleen, omdat wij die drie scenario's als harde pakketten hebben gelanceerd – ‘in beton gegoten’ heb ik het in mijn eerste termijn genoemd –, betekent het eenvoudigweg dat, wanneer in scenario C Rijkswaterstaat dwars gaat liggen als het gaat over de brug over de haven naar de landtong, scenario C daarmee van tafel is. Ook de VVD staat voor veel groen in de wijk, voor recreatie en voor sportdoeleinden, maar dat zou dan achterwege blijven. In zoverre zeg ik: benader de stedenbouwkundige keuzes als

de variabelen hier, stel uit die zes stedenbouwkundige keuzes het ideale scenario vast en dan komen we, denk ik, met elkaar een stapje verder. Maar ik zeg er gelijktijdig bij: mijn voorkeur gaat uit naar het handhaven van de afspraken die we met u hebben gemaakt via het programma van eisen. Ik denk dat het de enige methodiek is waarmee de kwaliteit aan de voorkant kan worden vereist. U mag dan zeggen dat de mate van detaillering in de wereld van de stedenbouwers een andere is dan klaarblijkelijk in de Roermondse politiek, het zij zo. Dit is een heel bijzonder project, zo'n project maken we eenmalig met elkaar, daar zaden we Roermond de komende eeuw mee op en het kan niet zo zijn dat toekomstige generaties Roermondse mensen zich blijven ergeren aan datgene wat wij hebben gerealiseerd in Roerdelta.

Voorzitter. Ik eindig met datgene waarmee ik begonnen ben. Ik heb behoefte aan terugkoppeling met mijn fractie. Voor het overige zie ik wel of het al dan niet door het college wordt geaangeerd voor de raadsvergadering.

Ik dank u vriendelijk.

De **voorzitter**: Dank u wel. D66, de heer Arts.

De heer **Arts**: Dank u wel, voorzitter. Het Leidend Kader ging inderdaad uit van een 10 en was heel ambitieus. Zoals net al werd gezegd: we gaan samen iets maken voor Roermond voor de komende eeuw. Waarom gaat u dan nu in de scenario's al voor een 6'je of een onvoldoende? Een 6'je of een onvoldoende is volgens D66 zeker niet, en dan citeer ik u: volledig in lijn van de opdracht. Dat is gewoon een afwijking van de kaders.

Een aantal specifieke vragen nog, aanvullend op wat hiervoor allemaal al gevraagd is. U zegt dat er geen middelen zijn gereserveerd voor fase 3. Waarom is daar de afgelopen jaren niet alvast op voorgesorteerd? Ik snap dat de exacte hoogte daarvan niet vast te stellen was, maar 0 wordt het zeker niet, dus iets had toch alvast voorgesorteerd kunnen worden?

Het feit dat nu nog gerekend moet worden aan de haalbaarheid van de brug door Rijkswaterstaat vinden wij op z'n minst vreemd. Die stond al in het Leidend Kader en wij gaan ervan uit dat, voordat die brug daarin komt, die zo'n cruciale rol speelt in het hele beeld en de openheid naar het water, de haalbaarheid ervan al besproken is met Rijkswaterstaat, en dan vanuit het perspectief van de gemeente, maar vooral ook vanuit de projectontwikkelaar, want die staat ook achter het Leidend Kader en wat daarin staat. Als daar iets in staat wat überhaupt niet kan, had de ontwikkelaar dat volgens mij al eerder kunnen en moeten weten.

In antwoord op onze vraag zojuist naar het aantal ligplaatsen waarmee gerekend wordt, is toegegeven, en dat heeft ons verrast, zoals de heer Van Rey ook al zei, dat het aantal ligplaatsen minder wordt. Maar het aantal zelf is nog niet bepaald, en dat lijkt ons vreemd, want de financiële impact voor zowel de gemeente als de projectontwikkelaar bij bijvoorbeeld – het zijn willekeurige getallen – 200, 400 of 600 plaatsen, maakt nogal wat uit. Dus het doorrekenen van deze scenario's hangt wel degelijk heel erg af van dat aantal ligplaatsen.

Er zijn heel veel andere vragen gesteld, die ik voor nu even zal laten passeren. Wat ons betreft kan dit voorstel naar de raad, maar we wachten de nieuwe informatie af en bepalen dan verder ons standpunt.

Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. SP, meneer Hölsgens.

De heer **Hölsgens**: Dank u. Ik heb geen verdere vragen of opmerkingen. Eén ding was ik in eerste termijn vergeten. Ook ons was, als het gaat over het programma van eisen, die formulering opgevallen over het informeren van exploitanten van de haven en de burgers. 'Informeren' is ook niet wat de SP zich voorstelt bij burgerparticipatie. Dat wilde ik nog wel even kwijt. Voor de rest moet ik deze hele bulk aan informatie en nieuwe ontwikkelingen nog meenemen naar de fractie.

De **voorzitter**: Dank u wel. SPR, mevrouw Beeren.

Mevrouw **Beeren**: Dank u wel, voorzitter. Daarstraks heb ik al gezegd dat wij de hele bulk meenemen naar de fractie, maar ondertussen heb ik goed geluisterd naar de wethouder en daarbij zijn een aantal dingen mij wat duidelijker geworden. Interpreteer ik het goed dat de wethouder alvast een winstwaarschuwing heeft willen afgeven met haar opmerking dat de gemeente zo krap bij kas zit dat de mooie scenario's die we voor ogen hadden niet haalbaar zijn? Wat blijft er dan over van ons mooie, groene plan?

Dank je wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan is nu het woord aan de portefeuillehouder.

Wethouder mevrouw **Waajen-Crins**: Dank u wel, voorzitter, en dank ook aan alle fracties voor de aanvullende vragen en beschouwingen. Ik ga de sprekers maar even van achter naar voren af. Mevrouw Beeren vroeg of ik een winstwaarschuwing heb willen afgeven. Dat is niet het geval, maar het is wel enig realisme. Het is natuurlijk altijd aan uw raad om te besluiten waaraan middelen besteed behoren te worden. Wij leggen u drie scenario's voor: een sobere variant, een middenvariant en de optimale variant, en het is aan u af te wegen in hoeverre u het verantwoord vindt om daarvoor in de begroting middelen vrij te maken. Zo moet u mijn opmerking plaatsen.

Over het aantal ligplaatsen zou ik willen zeggen dat wij al een jaar of twee geleden – ik doe het even uit mijn hoofd – zowel met Helenawerf als met Nautilus gesproken hebben over een realistisch aantal ligplaatsen – er zijn zelfs diverse workshops geweest –, dat te verdelen is op basis van nieuwe berekeningen van deskundigen op nieuwe maten van boten, want die worden ook groter en mensen hebben andere eisen voor een haven dan tien, twintig, dertig jaar geleden. Daarover lopen al langere tijd gesprekken en dit kan voor de exploitant dus niet uit de lucht zijn komen vallen.

Aan het adres van de heer Arts merk ik op dat wij het antwoord van Rijkswaterstaat zo interpreteren, dat Rijkswaterstaat pas iets zinvol kan zeggen als zij exact weet hoe groot en hoe breed, welk materiaal, hoe dik en hoe dun, enz., en dat weten we nu gewoon nog niet. Zodra er iets meer over bekend is, zet ik dat graag voor u in de groene flap.

De heer **Van Rey**: Wij zijn niet voor die brug over de haven, dat weet u, maar waarom hebt u naar aanleiding van het programma van eisen en het Leidend Kader die vraag niet uitgezet en begint u er nu pas aan te denken? Dat is één. Verder had u het zojuist over 'enig realisme'. Kunt u zich nog herinneren dat wij die woorden hebben uitgesproken bij de behandeling van het PvE en het Leidend Kader? En bent u het mij eens dat u doelbewust scenario's hebt uitgewerkt die onhaalbaar zijn?

Wethouder mevrouw **Waajen-Crins**: Er zijn niet doelbewust scenario's uitgewerkt die onhaalbaar zijn. Niet aan de orde, meneer Van Rey. Ik ga graag door met de beantwoording...

De heer **Van Rey**: Nee, ik had ook nog een vraag over Rijkswaterstaat gesteld.

Wethouder mevrouw **Waajen-Crins**: Dat is ook niet aan de orde. Wij hebben de vraag zeker aan Rijkswaterstaat voorgelegd...

De heer **Van Rey**: Wanneer?

Wethouder mevrouw **Waajen-Crins**: Dat weet ik zo niet uit mijn hoofd.

De heer **Van Rey**: Dan wil ik dat antwoord hebben, want ik kreeg de indruk dat het nu pas is voorgelegd in plaats van tweeënhalf jaar geleden.

Wethouder mevrouw **Waajen-Crins**: Meneer Van Rey, u heeft heel veel indrukken van mij, van het college en van deze coalitie...

De heer **Van Rey**: Dat klopt.

Wethouder mevrouw **Waajen-Crins**: Ik ga graag verder met de beantwoording.

De heer **Van Rey**: Ik wil een antwoord!

De **voorzitter**: Mevrouw Waajen gaat nu verder met de beantwoording.

De heer **Van Rey**: Ik maak hier bezwaar tegen, voorzitter! Ik stel een vraag en als de wethouder het antwoord daarop niet weet, kan zij het uitzoeken en later in de groene flap zetten. Moet de LVR-fractie weer een WOB-verzoek indienen, of de contacten bij Rijkswaterstaat aanwenden? Waar zijn we mee bezig?

De **voorzitter**: Volgens mij komt het bij de beantwoording nog voorbij. Mevrouw Waajen was bezig met de beantwoording van alle vragen die er nog liggen. Als er straks nog vragen overblijven...

De heer **Van Rey**: Neemt u het maar weer voor haar op!

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Waajen.

Wethouder mevrouw **Waajen-Crins**: Dank u wel.

Wat betreft het afwijken van de kaders zou ik tot de heer Arts en de commissie willen opmerken dat het programma van eisen en het Leidend Kader helder zijn, maar het financiële kader voor fase 3 niet. Dat is de zoektocht die we hier nu samen hebben. Bij het verder brengen van deze drie scenario's willen we steeds scherper krijgen wat er nog ligt aan keuzes en welke knopen aan de raadskant, ook in het financiële kader, nog moeten worden doorgehakt. Dat is waar wij graag wat voorwerk in doen, vandaar deze proces-tussenstap.

Aan de burgerparticipatie zal ik graag nog een woord wijden in de groene flap. Ook later in het proces komen de burgers nog uitvoerig aan bod. Mijn woorden zijn wat anders herhaald dan ik ze bedoeld heb, daarom zal ik ze graag nader toelichten in de groene flap.

De heer **Zwijnenberg**: Ik versimpel niks, dat vind ik een niet terecht verwijt. Wat ik vaststel in het programma van eisen, is dat er twee momenten zijn waarop burgerparticipatie plaatsvindt. In de tweede plaats heb ik gesteld dat burgerparticipatie meer is dan – en dan citeer ik u – ‘het ophalen van wensen en bedenkingen’. Wat de inhoud van de burgerparticipatie betreft, verwijs ik u graag naar de randvoorwaarden die wij met u hebben vastgesteld in het programma van eisen. Dat is één. En twee: ik zou hierover toch wel opheldering willen hebben, want nu zegt u weer dat de burgerparticipatie naar achteren gaat in het traject. Nee, voorzitter! We hebben in het programma van eisen twee momenten aangegeven waarop wij in dialoog treden met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden. Mijn vraag aan de wethouder is nu: borgt u dat die twee momenten in de procesgang gewaarborgd blijven?

Wethouder mevrouw **Waajen-Crins**: Ik zeg u toe dat wij handelen conform de afspraken die wij eerder met u hebben gemaakt en dat zal ik nader uitsplitsen in de groene flap.

Mevrouw Dolmans vroeg of ik achter het Leidend Kader en het programma van eisen sta. Ja, daar sta ik zeker achter. Alle kaders die ik u heb voorgelegd en die u hebt geaccordeerd heb ik namens het college voorgelegd. Dus daar staan wij achter. Ik heb nu alleen toegevoegd dat in het totaalplaatje van uw afweging nog een financiële component ontbreekt en dié gaan we nu nader zoeken, zodat u als raad in Q3 of Q4 een weloverwogen keuze kunt maken, waarna we op basis van die keuze het stedenbouwkundig plan helemaal kunnen verfijnen zoals u dat graag wilt. Ik dacht er goed aan te doen nu, in februari, deze keuze nog aan u voor te leggen, zodat er doorgewerkt kan worden. Maar het is uiteraard aan de raad om deze knoop door te hakken. Met de ambtelijke organisatie en het college heb ik hier naartoe gewerkt en dit is het voorstel dat aan u voorligt, maar het is uiteraard aan u om daarover een besluit te nemen. De heer Van Rey heeft nog een vraag gesteld over KCAP. De offerte is opgevraagd. Welke begrotingspost het precies betreft zal ik in de groene flap beantwoorden. Vorig jaar hebt u in de begroting 250.000 euro opzij gezet aan procesmiddelen voor Roerdelta, want eerder lag er geen procesgeld.

Natuurlijk zal ik erop toezien dat Helenawerf geholpen zal worden. Ik ben dat al aan het doen, zoals ik eerder al heb aangegeven. Wij voeren gesprekken met Helenawerf en Nautilus. Zij weten dat wij aan het uitzoeken zijn hoe we ze meerjarig duidelijkheid zouden kunnen verschaffen. Dat wordt op dit moment allemaal juridisch getoetst en onderzocht.

Volgens mij heb ik hiermee de technische vragen over dit voorstel beantwoord. De heer Mom wil nog een toelichting geven op de brief aan VolkerWessels en de positie daarvan.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Mom.

De heer **Mom**: Dank u wel. Gevraagd is hoe het nou organisatorisch zit bij VolkerWessels. Roerdelta BV is een dochter van VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling BV. Zij is er 50% eigenaar van. De andere 50% zit bij SDK. Ook SDK is een volle dochter van VolkerWessels Bouw & en Vastgoedontwikkeling BV, en déze directeur hebben wij aangeschreven, omdat hij namelijk, als je die twee optelt, voor 100% eigenaar is van Roerdelta BV.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Mom. Zou u ook nog antwoord geven op de vraag over de voortgang, of komt dat in de groene flap?

De heer **Mom**: Ja, dat laatste zou ik willen voorstellen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zie nog een woordmelding van mevrouw Dolmans.

Mevrouw **Dolmans**: Dank u, voorzitter. Ik had nog gevraagd of ook een scenario D denkbaar is, namelijk het meest optimale volgens het Leidend Kader en dan over een langer tijdpad. Zou dat als mogelijk scenario toegevoegd kunnen worden?

De **voorzitter**: Mevrouw Waajen.

Wethouder mevrouw **Waajen-Crins**: Die vraag geef ik graag door aan de heer Mom, want ik kan dat niet overzien. Wij hebben weloverwogen drie scenario's samengesteld, om u een sobere, midden- en optimale variant voor te leggen. Ik denk, maar ik antwoord nu even uit de onderbuik, dat we met z'n allen nog honderd scenario's kunnen verzinnen. Waar het om gaat, is dat wij bouwstenen krijgen waarop de raad in Q3 of Q4 een besluit kan nemen. We kunnen nog scenario's D, E, F tot en met Z maken, maar het college is van mening dat we u hiermee een brede mogelijkheid geven om een integrale afweging te maken in het najaar.

De **voorzitter**: Heeft de heer Mom daar nog iets aan toe te voegen?

De heer **Mom**: Nee, ik heb er verder niets aan toe te voegen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zie nog een woordmelding van de heer Zwijnenberg. Derde termijn?

De heer **Zwijnenberg**: Nee, voorzitter, geen derde termijn. Mijn vraag over de drie betonnen bakken die ik nu zie is niet beantwoord: bak 1 is scenario A, bak 2 scenario B en bak 3 scenario C. De wethouder sprak zojuist over een integrale afweging. Waarom legt dan de wethouder de afweging niet bij de stedenbouwkundige keuzes? Waarom kan de raad hier niet, laten we zeggen, horizontaal afwegen, kijkend naar deze matrix, dus op het niveau van alle individuele bestuurlijke keuzes een keuze maken uit A, B en C, en waarom moet het per definitie pakket scenario A, B of C zijn, waardoor – ik herhaal het maar –, als Rijkswaterstaat niet akkoord gaat met de brug over de haven, scenario C van de tafel is? Dat is niet het kwaliteitsdenken dat mijn fractie voor ogen had bij de samenstelling van het programma van eisen.

De **voorzitter**: Mevrouw Waajen.

Wethouder mevrouw **Waajen-Crins**: Dank u wel. Meneer Zwijnenberg, ik acht uw raad heel goed in staat om, wellicht ook in het najaar, als de keuze voorligt, iets te vinden van de diverse bouwstenen, horizontaal. Waar het nu om gaat is dat wij, onze ambtelijke organisatie en het college, geen energie en tijd willen verspillen en verliezen in doorberekeningen. We kunnen honderd scenario's maken, maar we willen doorwerken en u juist die drie scenario's, met alle berekeningen eronder, voorleggen. Het is geen Wet van Meden en Perzen, u moet dan in Q3 of Q4 een integrale afweging kunnen maken. Die scenario's scoren wij langs het Leidend Kader en het PvE, en dan willen wij al die zaken, als (technische) haalbaarheid, betaalbaarheid, wat betekent het sociaal en hoe verhouden ze zich tot elkaar, nader voor u uitwerken. We hebben een manier moeten vinden om door te werken en dit is het door ons voorgestelde proces.

De **voorzitter**: Mevrouw Dolmans meldt zich ook nog.

Mevrouw **Dolmans**: Ja, nog een kleine, verhelderende vraag. Zijn de stedenbouwkundige schetsen, het beeld met de massastudies, de zichtlijn en het waar en hoe van de openbare ruimtes, ook de keuzes die vanuit die scenario's volgen waaruit nog iets te kiezen valt?

Wethouder mevrouw **Waajen-Crins**: Dat vind ik een hele technische vraag. Ik kijk even of meneer Mom hem meteen kan beantwoorden en anders nemen we die ook mee in de groene flap.

De **voorzitter**: Meneer Mom?

De heer **Mom**: Die zou ik gewoon meenemen in de groene flap.

De **voorzitter**: Goed, dan krijgen we een heleboel voor de groene flap, behalve dit antwoord ook nog de reactie op het vooroverleg, het aantal gesprekken met de ontwikkelaar, alles wat bekend is over de brug, de afspraken met Rijkswaterstaat, het verloop van het burgerparticipatieproces, een bericht over de voortgang van het project en de begrotingspost. Verder heb ik begrepen dat er ook behoefte aan bestaat om deze behandeling in een woordelijk verslag te laten uitwerken. Ik zou zeggen: neem een extra avond vrij, want dat wordt heel wat leeswerk, en dat moet allemaal nog gebeuren vóór de raadsvergadering van 17 februari.

Daarnaast stel ik vast dat er nog enkele agendapunten ter behandeling voorliggen, weliswaar slechts in één termijn, maar ik schat toch in dat we dat niet redden voor 11 uur. Daarom stel ik voor een derde avond te plannen voor de commissie Ruimte – dat is uniek – op woensdag 9 februari, en dan beginnen we om 7 uur. De heer Franssen wil reageren?

De heer **Franssen**: Ja, voorzitter. Eerst even een verheldering. Ik neem aan dat u de commissie direct ook nog vraagt of ze dit stuk überhaupt rijp acht voor behandeling in de raad, want misschien zijn we dan wel heel snel klaar. En een derde commissie-avond..., tja, als het moet, moet het, maar het is niet echt wenselijk.

De **voorzitter**: Dat ben ik helemaal met u eens, maar vanavond gaan we in ieder geval om 11 uur stoppen.

Wat betreft de behandeling van dit stuk in de raad: ik heb alleen van de LVR begrepen dat ze dit stuk daarvoor niet rijp acht. Alle andere sprekers hebben aangegeven het mee terug te willen nemen naar de fractie en eerst alle informatie willen doornemen alvorens hierover een besluit te nemen.

De heer **Franssen**: Het reglement voor commissievergaderingen zit volgens mij toch iets anders in elkaar. De commissie bepaalt of een stuk rijp is voor behandeling in de raad, of niet. Dus dat moet vanavond bepaald worden, heel eenvoudig.

De **voorzitter**: De commissie geeft een advies en ik heb maar van één fractie gehoord dat ze het voorstel niet rijp acht voor behandeling in de raad. Het presidium besluit dan straks of het wel of niet geagendeerd wordt voor de raad. Dat bent u toch met me eens, meneer Franssen?

De heer **Franssen**: Ja, dat klopt, maar ik dacht: misschien haal ik nog een paar fracties over om dit helemaal niet te agenderen voor de raad.

De **voorzitter**: Dit is wat ik heb opgehaald en ik zie verder geen woordmeldingen, dus we gaan het zo noteren in het verslag van deze commissievergadering.